

MESSIKALLEN MATKASSA

12keskiviikko

Osa 4

Hyppäsin reteesti ratikasta kadulle Sjöfartshotellin kohdalla samalla takaraivossa tuntuva helvetinmoinen vihlaus muistutti minua eilisillan kupittelusta, lähdin laiskasti lampsiimaan kohti masthuggenin kajaa, olin ottanut jobin laivaan joka oli joen toisella puolen Eriksbergin telakalla. Färipaatti oli juuri lähdössä Älvsborgin yli ja hyppäsin siihen taskussa oli vielä yksi poletti matkaa varten. Telakalla katselin ympärilläni ja silmiini sattui kirkkaan sininen laivan runko joka välkehti auringon valossa Valkovärit olivat neitseellisen valkoiset mastot ja puomit hohtivat kullankeltaisina ja kaikesta näki että laiva oli ihan uusi, käänsin katseeni kohti keulaa ja siellä koreili laivan nimi Eva Jeanette, tässä oli mun koti, työpaikka ja paljon muuta taas vähäksi aikaa.

Olin tiputellut edellislaivan ulosmaksun naama-riini suomalaispummien hyvällä avituksella. Voi voi sitä kehumista ja pajaamista mitä nämä Masthuggensin sissit mulle hyperteli. Välissä piti muistuttaa että en mä ihan niin tyhmä ole, lopettakaa toi helevetin näyttelemine tai dessertviini jää saamatta. Ite nappailin treenattua, olihan se melkein kossun veroista. Toisaalta eipä ne juuri kalliiksi tulleet kun yhdestä viinilestistä kaks oli ihan känkäränkkä kunnossa. Liekö sitten ollut safkan puute, tyhjään mahaansa viiniä vetelivät. Ainakin niillä paska lensi, ei tarttenut paljon pinnistellä. Huomasin että proviantin lastaus oli menossa, siinä meni varmaan falukorvia ja hapansilakkaa muun muuassa. Käpyttelin langonkia ylös kannelle ja kysäisin reelinkiin nojaavalta valkohaalariselta mieheltä Stujua. Hän katteli siinä minua ja sanoi olevansa kysytty henkilö. Ojensin myllyn paperin hänelle handuun ja sitä kateltuaan hän ojensi kätensä tervehdykseen, ja minkälaiseen, kättely oli kuin olisi tarttunut liskoa hännästä kylmä, hikinen. Veltto kuin

vanhaa tissiä olis puristellut. Stuju komensi mut heti proviantin kantaan olinhan ottanut messikallen jobin tähän barkkoon. Uffarikalle näytti minulle hyttini ja ihan kelpo yhdenhengen hytti olikin. Laiva oli ihan uusi oli ollut vain jossain takuukorjauksessa ja kaikki oli uutta ja siistiä. Ei ollut vanhaa höyrylaivan hajua mitä minäkin aistin myöhemmin jota joskus jopa kaippaa. Keittiö oli tilava ja kaikki kiilsi ruostumatonta terästä ja kaakelia. Pentteri oli keittiön yhteydessä ja siitä oli messiin iso luukku jonka sai yöksi suljettua. Messin puolella oli pitkä tiski mihin ruuat aseteltiin ikään kuin seisovaan pöytään, vain lautaset pantiin pöytiin. Messissä oli myös valtava jääkaappi vahtimiesten eväitä varten. Opini nopeasti omat hommani ja siitä se lähti ura urkenemaan sano. Sen verran eroa Suomalaiseen laivaan oli että kaikki svedut tuli tervehtiin ja samalla sanoivat myös etunimensä. Suomipoikahan murahaa messin ovella jotain epämääräistä korkeintaan kun jonkun tutun näkee. Urahtaa "kato perkele olek säkin täällä", no ei se Suomipoikaa pahenna.

Esakokki tuli käsi ojossa tervehtiin ja käden puristus oli luja ja rehti. Hän oli jo varmaan eläkeiässä, harmaantunut tukka ja pienet trimmatut viikset ja muutenkin hän antoi kuvan keittiömestarista joka ei soppia hämmentele vaan karjuu ryhdikkäänä komentoja byssävälle. Vitivalkoinen kokin takki ja sen kiiltävät mustat napit sekä prässätyt ruutuhousut antoivat hänestä ryhdikkään ja miellyttävän kuvan. Ihmettelin aina jälkeinkin päin miten esa sai vaatteensa pysymään aina moitteettomassa kunnossa, vaihtoiko kenties vaatteita joka päivä. Mene ja tiedä. Miehistöä laivalla oli 37 kappaletta joista mun messiin oli noin parikymmentä takki ja konepuolen kavereita. Kalleja oli kolme vaikkakin salonkiville katsoi olevansa ihan upseerin veroinen, ei kaveerannut koskaan miehistömessin porukan

kanssa, eikä sitä edes näkynyt kun hät-hätää ruoka-aikoina kun se pyyhälsi pellavaliina käsivarrella kohti kipparin salonkia. En nähnyt esakokkin syövä koskaan kunnan annosta ruokaa. Kyllä se varmaan päivän mittaan jotain söi mutta se oli etupäässä jotain maistelua ja Tree Towns beeriähän se veti toista koppaa päivässä. Vahvaa exporttia mutta humalassa ei sitä kukaan koskaan nähnyt. Itse asiassa tää Lefa, esakokki siis, alkoi tuomaan mulle kans joka kerta kun se kävi hyttissään pullon olutta. Sen hytti oli yläkongilla ihan byssän vieressä ja siellähän se laukkas alvariinsa. Alkoi olla ilta-päivällä jo uusi messikallekin pienessä sievässä. Ainoa kommentti esalta oli inte visa, inte visa no enpä minä paremmin kenellekään siitä maininnut.

Seuraavana päivänä hinaajat kiskas meidät joelle ja siitä Älvsborgia pitkin kohti Pohjanmerta. Matka alkoi sieltä. Shetlannin ja Skotlannin välistä matka jatkui kohti Liverpoolia ja lastaamista. Seuraavat päivät meni työn teossa ja päivällä minulla ja esakokilla oli vapaata muutama tunti jolloin katselin yleensä lastausta ja mitä lastattiin. Olinhan ollut aikaisemmin tankeissa ja tämä oli uutta ja kiinnostavaa. Nyt ruumaan meni viisi rossia joita tehtaan omat miehet valkoisin hanskoin kääntelivät paikoilleen. Ei saanut rasvanahkainen duunari näihin koskea vaikkakin heilläkin oli kraka kaulassa. Monilla ei tosin ollut paidassa kaulusta mutta se kravatti oli. Limejyissit on nekin omanlaisensa kansakunta. Autoja lastattiin neljäsataa ja merkkiä oli vaikka muille jakaa, sitikkaa, fiat 850 amerikan mallia ja muutama bentley ja mitä nyt niitä kaikkia olikaan. Lähtö-aamuna oli kova sumu. Satama-altaan toista päätä ei näkynyt, esa tosin sanoi sen olevan yleistä täällä. Irlanninmereltä päästyä aukeni aava meri ja Pohjois-Atlantin ylitys alkoi, kohti Kanadaa ja kuipäkkiä, kuten eräs kuopiolainen sanoi ss Wasalandissa vuosia myöhemmin.

Matka taittui mukavasti keli oli mitä parhain ja pika pikaa olimme jo Gul of st Lawrenc lahdella ja siitä matka jatkui kohti Quebeciä.

Iltana oli jo pitkällä ja lossaus alotettaisiin vasta aamulla. Olin ystäväystynyt Ruotsalaisen konemiehen kanssa, hänkin rämpytteli kitaraa ja meistä tuli hengenheimolaisia. Hän kyseli josko maihin meno kiinnostaa hän kuulemma tiesi vähän syrjässä olevasta hotellista missä ei ikää paljon kysely. Kumijalka alle ja pian istuimme salissa ja kaveri tilasi kaks ruisviskiä. Tällaisia paikkoja kutsuttiin siihen aikaan koiratorpiksi, en muista mistä nimi oli syntynyt näille salakapakoille.

Salissa ei ollut vielä paljoa porukkaa kunnes ovesta purjehti sisään tai pikemminkin keinui kaksi tosi kaunista neekerinaista. Bengt vinkkasi naiset pöytään ja toinen istahti tottuneesti Benkun syliin. Siinä istuskelimme ja nautimme viinon ja eipä aikaakaan kun Bengt hieroi lähtöä tytön kanssa yläkertaan jolloin minulla tuli häntä käteen. Meinasko se perkele jättää mut ton tytön kanssa kahden tähän istuun, enhän mä osannut Englanniksi sanoa kuin thank you. Benkki kysäisi onko mulla rahaa mä änkytin että ei oo kun viisi taalaa johon kaveri suurpiirteisesti "mä maksan sunkin likan yläkertaan pääset panolle". Tsiisus, nämähän on huoria ajattelin johon toinen "minäni"mitäs luulit jumalauta". Pelkäsin että sydämeni läpätys kuuluisi kohta koko saliin, sellainen pauke siellä kävi. Enhän minä mikään virgin ollut mutta nyt ei ollutkaan kysymyksessä mikään pikkupillu vaan aito hyvän näköinen ammattilainen eli person engaged in a trade etten paremmin sano.

Tämä lady ei aikaillut vaan tempaisi minut mukaansa ja yhdessä vilauksessa olimme yläkerrassa. Bengt oli sillä välin jo kerennyt vuokrata kaksi huonetta arvelen minulla menevän pupun pöksyyn jos samassa huoneessa ollaan ja eihän siellä ollutkaan kun

yks sänky. Sheila oli tämän seksipommin nimi ja nopeasi ja tottuneesti hän tönäisi minut selälleen punkkaan hypäten istumaan hajareisin päälleni.

Pelkäsin että hän tuntee tykytykseni koska reisivaltimokin jytkytteli pumpun tahtiin, mutta Sheila vain kikatti ja jatkoi keinumistaan josta seurauksena parlasti tyhjjeni alta aika yksikön. Mua vitutti ja hävetti, mutta tyttö vai heläytti iloisen naurun ja jatkoi keinahtelua. Sama meno jatkui yllättävänkin nopeesti. En tiedä montako kertaa näin tapahtui, mutta voin sanoa ylpeilemättä että niitä oli monta. Seuraavan kerran kun vilkaisin kelloa se oli jo kaksikymmentä vailla kuusi. Mullahan tuli häntä käteen, mietin kuumeisesti kauanko tulomatka taksilla kesti ja samalla revin housuja jalkaani miettien mahtiko viisi taalaa riittää meno-matkaks. Ryppynen vitonen kädessäni aprikoin tilannetta ja samalla Sheila arvasi tilaanteeni ja puristi käteeni toisen vitosen. Ihana nainen ja ihana kroppa. Kun hän seisoj alastomana edessäni rinnat terhakasti pystyssä tuntui kun villihevosetkaan ei saisi minua irti hänestä, mutta järki sentään voitti ja nopean suukon jälkeen kipaisin raput alas ja herättelin taksimiehen joka oli umpiudessa. Ja niin lähdettiin kohti laivaa annettuani kuskille lapun jossa oli tokan nimi. Kaikkea se Bengt ajattelikin, auttoi tosi paljon, ilman häntä en olisi tällaisista yöstä saanut viettä. Kiitos vielä kerran Bengt Anderzon Z:llä, niin kuin hän nimensä kirjoitti. Jälkeen päin hän ihmetteli miten minä sain olla siellä koko yön, kun hän maksoi vain tunnista. Minä kasvoin ainakin neljä Englannin tuumaa pituutta siinä samassa kun kuulin tuon.

Lasti saatiin lossattua ja seuraava paikka oli New Yorkin Hoboken, melkein vastapäätä Manhattania joen vasemmalla puolen sisään tultaessa.

Seuraavina päivinä kävelin kuin unessa huomioivat täkkärit ja kilpavittuiluhan siitä alkoi, olin niin onneni kukkuloilla että enpä juuri noista välittänyt. Kateellisten panettelua, Bengt oli tietenkin kertonut yhden tunnin panosta jotka mun kohdalla muuttui koko yöksi.

Aikanaan saavuimme New Yorkiin ja Manhattania ohittaessa katselin suuria pasiseerejä oli France , Queen Mary, America Star sekä Ruotsalaisten ylpeydet Kungsholm ja Gripsholm. Eipä tullut silloin mieleenkään että noissakin vielä seilataan hamassa tulevaisuudessa.

Viimeksi näin America Starin turistimatalla Fuertaventurassa Kanarian saarilla. Laiva karkas hinauksesta ja haaksirikkoutui saaren rantaan vuosi oli -94, väittävät että joka toisella saaren asukkaalla on kotonaan hienot mööpelit rosvottu tästä laivasta. Ainakin kahdessa kuukaudessa laiva oli putsattu tyhjäksi jopa pronssiset venttiilitkin oli irroitettu kukaan ei tiedä miten. Mutta asiaan, kinnityimme ihan vastapäätä boheemien ja taiteilijoiden Greenwicin Villagea ja tämä paikka oli Eva Jeanetin vaki paikka New Yorkin päässä. Holland-tunnelin kautta pääsi näppärästi Manhattanin puolelle, sen toki huomasi vasta paljon myöhemmin. Laivan porukalla oli oma suosikkikapakka aika lähellä satamaa. Sen omistivat mukava vanhempi pariskunta jotka oli menettänyt poikansa jossain Panaman selkauksista, niitähän jenkeillä riittää ympäri maailman. Tämä rouva otti minut heti siipiensä

suojaan ja jos poliisit ajoivat katuja pitkin minut juoksutettiin heti takahuoneeseen jemmaan, siellä mä istuskelin jätkien kanssa kuin aika miehet. Meistä ei juuri kukaan pitänyt Amerikkalaisista olusista, ne oli ja on vieläkin ihan kissan kusen veroista ja autaa armias jos olit joskus ottanut humalan tästä kusivedestä niin ylätalon ukko rankaisi sinua rankimmalla tavalla, hän lähetti sinulle sellaisen krapulan jonka muistaisit lopun ikääsi.

Kapakan rouva kyllä katseli minua jotenkin surullisesti ajatteli varmaan noin nuori ja jo noin turmeltunut. Tämä esakokin kaljaralli merellä meinas tehdä minusta jo alkoholistin tosi nuorena. Ensimmäisen kerran pysähdyin ajattelemaan asiaa kun en päässyt enää punkasta ylös jos en saanut mallasta kitusiini. Punkan lodjut olivat sopivan kokoisia, kumpaankin meni koppa mallasta ja aamulla herättyäni korkkasin ensimmäisen pullon jo makuuasennossa. Laatikon vedin oli sopiva avaaja. Onneksi kotona oli ollut hyvä esimerkki, nimittäin Faija se oli ollut vajaa kuusivuotta yhtä mittaa sotimassa ja kun se sieltä palasi sehän veti brenkkua kaksin käsin. Hermonsa menettänyt mies, konekivääriampuja. Kaikkihan ne oli sekopäitä, ainakin meidän perällä asuvat. Osasin onneksi lopettaa tai ainakin vähentää tätä brenkun kanssa läträämistä. Olin ollut jo laivassa yli puolivuotta kun alkoi tapahtua. Huhu laivassa kertoi että esakokki oli lähdössä laivasta ja Kippari myös, heidän olivat seilanneet yhdessä monta laivaa.

Redarilla tuli hätä käteen, Kippari oli heidän luottokapteeni ja oli kokin kanssa saanut aina uudet laivat komentoonsa ja Kippari oli tuonut mukanaan oman kokkinsa. Näin he olivat

toimineet jo vuosia. Redari ratkaisi asian näin, jos esa saisi taas säkän kaverikseen, jäisikö hän sitten laivaan. Laivassahan oli ollut säkä aina, mutta esa ei enää suostunut ottamaan limejuisseja kaverikseen. Yksi kerta kuulemma riitti, paskasia venkuloita, totesi esa.

Ihmettelin itsekseeni miksei rederi lähettänyt Ruotsista uutta säkää Liverpooliin, olihan sitä pitempiäkin matkoja skönöt lennelleet, vai oliko kysymyksessä esakokin arvaamaton luonto, eivät uskaltaneet lähettää ketään jos vaikka tulisi saman tien takaisin. Oli kiva olla kipparin kaveri ajattelin.

Eräänä aamuna tallustelin messiin, olimme jo saapuneet takaisin Liverpooliin ja huomasin että esa kädet viuhtoen selitti jotain punapäiselle noin kolmekymppiselle miehelle pentterissä ja tiskipöydän kulmalla oli kokin vaatteet pinossa. Ajattelin että siinä on nyt uusi säkä, mutta ei se niin mennyt. Hän heitti kledjut minulle ja sanoi pue noi päällesi ja opeta tätä uutta kallea talon tavoille. Jumalauta olin siis uusi säkäkokki, haparoin tiskipöydän reunasta tukea ja aloin opettaan tai pikemminkin näyttään miten messissä toimitaan. Syntymäpäivän aattona minusta tehtiin säkä, huomenna täyttäisin kuusitoista vuotta olin taas onneni kukkuloilla. Olin jo auttanut esakokkia aikaisemminkin, ollut pataskrapana, puhdistanut vihannekset, latonut perunat koneeseen, duunannut leikkelelautaset uffaripuolelle sekä salonkiin, nämä jutut esa oli jo mulle opettanut. Sitten syntyi ensimmäinen sota liskon ja minun välillä (stuert). Laivaan oli saapunu redarin porukkaa vierailulle vaimoineen ja illalla olisi heille juhlaillallinen. Esakokki valmisteli menyytä ja minä tein alkuvalmisteluja. Aluksi oli kampasimpukkakeitto parsalla

ja mäti paahtoleivällä, pääruoka oli gratinoutu hummeri. Nämä kaikki aineet tehtiin tuoreesta tavarasta. Hummerit olivat tosi isoja. Vaikka käytössä oli suurin pata mitä laivasta löytyy täytyi ne keittää osissa. Mäti oli ainoa pakaste mitä käytettiin. Jälkiruokana oli liköörihyydyke ja juustolautanen suolakekseineen. Kaikki oli valmiina ja kävimme vielä salongissa kattamassa pöydän ja oppia tuli koko ajan tuutin täydeltä. Ihmettelin missä salonkiville luuraa kun sitä ei näkynyt koko aikana. No sivupöydälle asettelimme vielä pienen kalapöydän jossa oli Ruotsalaisten rakastamat sokerisuolattu lax filee, erilaisia sillejä ja jopa hapansilakka mitä ei kuitenkaan aukaistu sisällä. Sitten lisko heitti pommin päin naamaa, minun pitäisi hoitaa tarjoilu koska neiti villedä oli masu kipee, vittan jeevlar ei ikinä minä sanoin, en tarjoile näin arvovaltaisille vieraille, minulla ei ole minkäänlaista opetusta tähän tarjoilupuoleen. Mutta lisko ei antanut periksi hän jopa haukkui minua perinteisin sanoin mitä Ruotsin kansa oli jo suomalaisista käyttänyt ammoisista ajoista jeevlar finne ny börja servis ja vitut en aloita saatana ennen vaikka lähden litoon. Pienoinen paniikki tosin ryömi paidan alle niinköhän joutuisin sittenkin tarjoilemaan. Mutta sitten apu tuli Esakokin muodossa, hän pisti naamansa melkein liskon naamaan kiinni ja tykitti täys laidallisen stujulle "Isoissa juhlissa stevart yhdessä villen kanssa hoitaa tarjoilun ei siellä kokeilla ole mitään asiaa, ollaan jo tehty liikaakin teidän duunia kattaukset ja muut" sivalteli esakokki ja taas tunsin saavani yhden ystävän lisää. Poistuimme Kohti pyssää ja kaikki oli taas oolrait.

Entinen potkut saanut messikalle tuli aina laivalle norkoileen ja nytkin se rötkötti jalat messin pöydällä ja veteli jääkaapista ottamaansa kinkkurullaa naamaansa. Olin jo messikallen aikoina protestoinut tätä ylimielistä Engelsmannia ja nyt palo pinna, pyörähdin messin puolelle ja potkaisin sen kintut alas pöydältä. Tällä jätkällähän oli vaatetus kuten siihen aikaan limeillä oli, raudoitetut varsikengät jalassa farkun lahkeet käärittyinä ylös niin että varmaan kengät näkyvät. Ajauduimme messistä kongille ja samassa viuhatti rauta kenkä kohti minua, horjahdin taakse päin, mutta haparoin käsilläni hänen housujaan, ja sain kuin sainkin otteen hänen lahkeestaan, ja koska liike oli taakse päin, hän mätkähti selälleen turkille, että jysähti. Kärppänä olin hänen hapettimessa kiinni ja puristin kaikin voimin, samassa tunsin rautakourat hartioissani. Jugoslaavi poosu nosti minut ylös kuin rukkasen ja perseelle potkien patisteli limeä ulos kongilta. Lime huuteli tappouhkauksia kun maissa nähdään. Itse asiassa näin hänet samana iltana suosikkikapakassani, eipä tullut edes jutteleen.

Itse asiassa olin tosi tyytyväinen poosun väliintuloon, laimi oli minua päätä pitempi ja paljon painavampikin, varmaan olisin saanut turpaan oikein kunnolla ilman väliintuloa. Kahnauksia sattui muutenkin, miehistö oli aika kansainvälistä ja varsinkin entisen Jugoslaavien alueen porukka oli aika kiivasta mieleltään. Usein nähtiin Svedujen ja heidän välillään pientä tönimistä, mutta onneksi nämä veikot luulivat että se joka huutaa kovemmin on voittaja kisassa. Ihan kuin arabitkin, suoranaisia tappeluita ei ainakaan vakavampaa tapahtunut. Paitsi minun ja Engelsmannin välillä. Tämä

junkki vittuili koko ajan minulle sen jälkeen kuin olin matsannut entisen messikallen kanssa. Olin jo niin päässyt sisään pyssähommiin että esakokki ehdotti vuoroaamuja, sai toinen nukkua joka toinen aamu kymmeneen asti kun toinen takoi aamun eväät.

Eräänä aamuna sitten junkin ja minun välit huipentuivat kliimaksiin, eli taistelu oli fakta. Siirryin pyssästä vähän lähemmäs tarjoiluluukun viereen kun messin puolelta lensi vetelä kananmuna suoraan otsaani. Junkki oli päättänyt aloittaa konfliktin joka ei päättyisi kovin hyvin meille kummallekkaan. Minulla oli iso kulho kainalossa jossa oli munakastaikinaa jota siinä hämmentelin. Nyt vuorostaan junkki sai vadillisen keveästi vatkattua kananmunaa suoraan päin pläsiä. Siitä raivostuneena se hyökkäs kongille ja sitä kautta byssään. Se oli tietenkin virhe sillä kukaan kunniastaan pitävä kokki ei päästä ketään riehumaan omaan keittiöönsä. Sieppasin puolen metrin mittaisen keittiöveitsen käteeni ja saman tien junkki juoksi kannelle asti mölisten jotain mennessään. Vähän ajan päästä poosu tuli luukun kautta paasaamaan mulle jotain veitsestä, en reagoinut tähän mitenkään jatkoin muina miehinä omelettien valmistusta, mutta se auttoi. En kuullut enää junkin vittuilua eikä tapahtumasta puhuttu sen enempää, muutenkaan.

Nämä nujakat ei kantautuneet messiä edemmäs, uffariporukka ei näistä tietänyt eikä tarvinnutkaan.

Seuraava reissu tehtiin Marylandiin jossa oli jenkkien suuri laivastotukikohta. Kyllä isoilla mailla on vaikka mitä millä mällätä, laivoja oli hillottu käsittämätön määrä tänne varastoon oli

libertyjä, tykkiveneitä, risteilijöitä, lentotukialuksia silmin kantamattomiin. Mieleen tuli Suomen laivasto, kummasti tunsin vähän alemmuuskompleksia tätä katsellessa. Suomen koko laivaston olisi voinut nostaa yhden lentotukialuksen kannelle ja lentokoneet ja polkupyörät. Vieläkin olisi jäänyt tilaa Thames kuorma autoille.

Paluu matkalla oli kansilastissa ohjuksia, näin ainakin täkkärit väitti ja näinhän minäkin omin silminkin kun US Army laatikoita ruumaan lastattiin. Nämä ohjukset vain olivat niin pitkiä että ne ei mahtunut ruumaan sisään. Jälkeen päin kun ajattelee noita aikoja, olihan kylmä sota pahimmillaan. Ja Kuuban kriisikin olisi seuraavana vuonna, eli se alkoi lokakuussa 15 päivä 1962.

Levottomia aikoja elettiin maailmanrauha oli veitsen terällä, vaikka ei sitä nuori säkähköki paljon perustanut. Olin huomannut esakokin käytöksessä valtavan muutoksen, hän ei ollut enää entisensä, olemus oli jotenkin kuin lysähtänyt eikä duunikaan mennyt kuin ennen ja jopa kipparikin laskeutui ensi kerran pyhätöstään tänne kuolevaisten joukkoon, mikä oli ennen kuulumatonta. Hän jutteli esan kanssa pitkään byssän nurkassa, en kuullut mitä asia koskee, mutta ilmeisesti lisko oli delekoinut kipparia kokin kunnosta. Oli kulunut puolitoista vuotta kun olin nähnyt esakokin ensimmäistä kertaa ja tuosta silloisesta ryhdikkydestä ei ollut jäljellä kuin varjo vain, jopa kasvojen väri oli muuttunut.

Kaikki patistivat esakokkia lääkäriin mutta minulle hän uskoitui "tänne limejuissien maahan en jää, saatana paskasiakin ovat, miten sitten ne sairaalat". Esa tuntui pelkäävän

suunnattomasti sairaalaan joutumista ja niinhän siinä sitten kävi. Esakokki Leif Nilsson vei vastakirjan sisään ja minä tein perässä saman homman, myös kippari aikoi lähteä laivasta kuin myös kaverini Bengt Anderzon niin kuin hän nimensä kirjoitti, ja muutamia muitakin Ruotsalaista.

Loppujen lopuksi meitä oli kahdeksan ulos maksajaa. Eräs aikakausi oli ohi elämässäni. Olin oppinut paljon uutta, kelvollisen Ruotsin kielen, byssähommat, rakastelun alkeet ja ennen kaikkea kokemuksen siitä miten eletään tällaisessa yhteisössä joka keikkuu suurella merellä tukenaan vain toisensa. Ei siihen kaikki pystynyt, mutta ne karsiutuivat jo yhden reissun jälkeen.

Kotiin lähtöä edeltävänä iltana kokoonnuimme suosikkikapakkaan viettämään läksiäisiä, koko laivan jengi oli mukana ja juhlat olivat sen mukaiset. Jopa yksi vakihuorista sai minut puhuttua mukaansa, mikä oli karmaiseva virhe minulta. Aamulla tämä syväkurkku liverteli minulle josko haluaisin käydä suihkussa, mikä oli ok, neito ohjasi minut pihan perälle. Aidoitetun alueen yhdessä nurkassa komeili kuhmuinen läkkipellistä valmistettu kylpyamme, tuon kuumaa vettä tuossa tuokiossa, nainen puheli, no unohda koko juttu vastasin, ja maksettuaani lähdin kohti laivaa.

Istuimme junassa neljän hengen hytissä: minä, esakokki, Kippari, ja eräs konemestari ja Anderzon. Tunnelma oli jotenkin alakuloinen kukaan ei paljoa jutellut ja kokin sairaus näytti vaivaavan kaikkia. Olin varannut Gordon Gini pullon matkaevääksi sekä muutaman pikku pullon tonicvettä lantingiksi. En vain arvannut että kipparikin asettuisi samaan hyttiosastoon

meidän kanssa. Nostelin kaikille pienet paperimukit pöydälle ja kaatelin kaikille paukut. Ihmeellinen ilmiö tapahtui kipparissa, hän alkoi jutteleen vapautuneesti kaikkien kanssa. Minulle pahnun pohjimmaisellekin hän jutteli kuin kaverilleen.

Onko niin että kapteeneilla laivassa on oltava määrätty rooli mitä he joutuvat pitämään yllä, tähän varmasti kaikki Kipparit tietävät vastauksen. Tuntui vain, että se rooli ei ehkä ollut kovin kevyttä kannettavaa.

Tilbyryyn saavuimme aikataulun mukaan ja laivan lähtöön olisi pari tuntia. Matka Götteboriin meni mukavasti mitä nyt väisteltiin oksentavia matkustajia, pieni tuulen vire sai monet yrjöileen.

Olin taas lähtöpisteessäni Masthuggkaijenilla hyvästelimme toisemme ja jokainen erkani omille teilleen. Itse hyppäsin junaan ja jatkoin matkaani kohti Tukholmaa ja Borea, jolla matkaisin Turkuun ja sieltä edelleen Kemiin äitiäni helsaamaan. 1959 aloitin matkani karkaamaalla kotoa ja en ole katunut sitä

pätkääkään, suosittelen sitä jopa niillekin jotka makaavat mamman helmoissa vielä kolmikymppisinä, niin kuin tänä päivänä on tapana.

Yritin soittaa monta kertaa esakokille kysyäkseni hänen kuulumisiaan, mutta en saanut häneen mitään yhteyttä. Soitin sitten Bengt Anderzonille Götteboriin ja sieltähän se totuus sitten paljastui. Leif Nillson oli kuollut kaksi viikkoa sitten haimasyöpään veljensä käsivarsille. Ei päässyt esakokki viettämään eläkepäiviä Vänern järven rantaan, iso äidin entiseen punaiseen mökkiin, kuten hän oli aina haaveillut.

Heitin tulen katkuiset terveiset ylätalon ukolle, haukkuen hänet pataluhaksi, niin mua vitutti kokin kohtalo. Miks tässä maailmassa toisille elämä on epäinhimillistä ja toiset, jopa diktaattoritkin, elävät satavuotiaiksi. Miksi ei tämä 53 vuotta byssä keikkunut kokki saanut viettää eläke vuosiaan mummonsa pienessä mökissä Vänernjärven rannalla?